

Національна академія аграрних наук України
Національний науковий центр
«Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського»

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

Вченою радою ННЦ «Інститут
ґрунтознавства та агрохімії
імені О.Н. Соколовського»,
протокол від 27.10.2021 р.
№ 14

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Вченої ради ННЦ «Інститут
ґрунтознавства та агрохімії імені
О.Н. Соколовського»

Святослав БАЛЮК

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ВІДРАХУВАННЯ, ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ,
ПОНОВЛЕННЯ І ПЕРЕВЕДЕННЯ ОСІБ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ У
ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ, ТА НАДАННЯ ЇМ АКАДЕМІЧНОЇ
ВІДПУСТКИ У НАЦІОНАЛЬНОМУ НАУКОВОМУ ЦЕНТРІ
«ІНСТИТУТ ҐРУНТОЗНАВСТВА ТА АГРОХІМІЇ
ІМЕНІ О.Н. СОКОЛОВСЬКОГО»**

Введено в дію наказом директора
№ 82 від 27.10.2021 р.

1. Загальні положення

1.1 Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки у Національному науковому центрі «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського» (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014 р.), Положення про організацію освітнього процесу у Національному науковому центрі «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського» (зі змінами), Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в у Національному науковому центрі «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського».

1.2 Це Положення регулює питання відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які здобувають вищу освіту, та надання їм академічної відпустки у Національному науковому центрі «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського» (далі – Інститут).

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

академічна відпустка – перерва у навчанні, у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання здобувачем вищої освіти освітньо-наукової (наукової) програми з передбачених цим положенням підстав;

відрахування – припинення статусу здобувача вищої освіти, прав та обов'язків особи, що здобуває вищу освіту;

відрахування з числа осіб, які навчаються за державним (регіональним) замовленням – особливий випадок відрахування здобувачів вищої освіти, передбачений Порядком відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2015 року № 658 (зі змінами) або Порядком призначення і виплати стипендій, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року № 882 (зі змінами);

переведення – зміна здобувачем вищої освіти закладу освіти та/або спеціальності (освітньо-наукової (наукової) програми), та/або форми здобуття освіти, та/або джерел фінансування без припинення статусу здобувача вищої освіти зі зміною відповідних прав та обов'язків;

переривання навчання – призупинення виконання здобувачем вищої освіти індивідуального навчального плану або індивідуального плану наукової роботи у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання освітньо-наукової (наукової) програми, з частковим призупиненням прав та обов'язків здобувача вищої освіти;

поновлення – відновлення статусу здобувача вищої освіти, повного обсягу прав та обов'язків особи, що здобуває вищу освіту.

2. Відрахування здобувачів вищої освіти

2.1 Підставами для відрахування здобувача вищої освіти є:

- 1) завершення навчання за відповідною освітньо-науковою (науковою) програмою;
- 2) власне бажання;
- 3) переведення до іншого закладу освіти;
- 4) невиконання індивідуального навчального плану або індивідуального плану наукової роботи в обсязі та/або строках, визначених цими документами;
- 5) порушення умов договору, укладеного між Інститутом та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу;
- 6) порушення академічної доброчесності;
- 7) інші випадки, передбачені законом.

2.2 Вичерпний перелік обставин, що вважаються невиконанням індивідуального навчального плану, визначається Положення про організацію освітнього процесу у Національному науковому центрі «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського» (зі змінами), Положенням про індивідуальний план роботи здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії в Національному науковому центрі «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського» та цим Положенням із дотриманням сукупності таких вимог:

1) факт невиконання індивідуального навчального плану встановлюється винятково за результатами семестрового контролю або атестації здобувачів вищої освіти;

2) пропуск навчальних занять, якщо він не призводить до отримання здобувачем вищої освіти незадовільної оцінки за результатами семестрового контролю, не може вважатися невиконанням індивідуального навчального плану;

3) відрахування у зв'язку із отриманням незадовільної оцінки під час семестрових контрольних заходів можливе лише за умов, якщо здобувачеві вищої освіти було надано можливість:

покращення результатів оцінювання незалежно від кількості отриманих незадовільних оцінок і здобувач у встановлений строк не скористався такою можливістю або за результатами повторного оцінювання отримав незадовільну оцінку;

оскарження у встановленому Інститутом порядку рішення, дії або бездіяльності педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, посадових осіб (представників адміністрації) Інституту або закладу вищої освіти з яким укладено договір про надання освітніх послуг (далі – заклад вищої освіти), щодо організації і проведення семестрового контролю і здобувач у встановлений строк не скористався такою можливістю або його скаргу було відхилено;

переривання навчання і здобувач у встановлений строк не скористався такою можливістю;

4) здобувача вищої освіти не може бути відраховано, якщо невиконання ним індивідуального навчального плану сталося з вини співробітників Інституту,

або закладу вищої освіти, що встановлено апеляційною комісією Інституту або комісією закладу вищої освіти за участю представників Ради молодих вчених Інституту та органів студентського самоврядування закладу вищої освіти відповідно.

2.3 Порухення здобувачем вищої освіти вимог статуту або правил внутрішнього розпорядку Інституту або закладу вищої освіти, вимог з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, встановлених відповідними правилами та інструкціями, що затверджені Інститутом і закладом вищої освіти, може бути підставою для відрахування за умови визначення таких підстав у договорі після вичерпання інших засобів впливу (або неможливості їх застосування) лише в порядку, визначеному правилами внутрішнього розпорядку Інституту та/або закладу вищої освіти, затвердженими відповідно до Закону України «Про вищу освіту».

2.4 Невиконання індивідуального плану наукової роботи або порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою Інституту рішення про відрахування аспіранта або докторанта.

2.5 Відрахування в порядку притягнення до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності (згідно Закону України «Про освіту») здійснюється як виключна форма лише після того, як не дали ефект інші заходи впливу відповідно до Положення про академічну доброчесність наукових працівників і здобувачів в Національному науковому центрі «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського», за дотримання передбачених законом прав особи, щодо якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності.

2.6 Відрахування зі складу здобувачів вищої освіти проводиться за рішення груп забезпечення спеціальностей, вченої ради, за погодження Ради молодих вчених, первинної профспілкової організації – для осіб, які є членами профспілки, затверджується наказом директора Інституту.

2.7 У разі відрахування здобувачів вищої освіти відповідно до підпунктів 1-3 пункту 2.2 цього розділу погодження Ради молодих вчених та первинної профспілкової організації не вимагається.

3. Поновлення до складу здобувачів вищої освіти

3.1 Поновленими до складу здобувачів вищої освіти можуть бути особи, відраховані до завершення навчання за освітньо-науковою (науковою) програмою.

Здобувачі вищої освіти, яким було надано академічну відпустку, поновлюють навчання шляхом допуску до освітньо-наукового (наукового) процесу.

3.2 Поновлення здійснюється незалежно від причини відрахування, тривалості перерви в навчанні, форми здобуття освіти, спеціальності (освітньо-наукової (наукової) програми) та галузі знань з урахуванням здатності

претендента успішно виконувати освітньо-наукову (наукову) програму.

3.3 Поновлення може здійснюватися на освітньо-науковій (науковій) програмі того самого рівня на такий самий або нижчий курс (рік навчання).

3.4 Поновлення до складу здобувачів вищої освіти здійснюється в межах ліцензованого обсягу підготовки здобувачів Інституту. Перевищення ліцензованого обсягу можливе у виняткових випадках за попереднім дозволом органу ліцензування.

3.5 Умовами поновлення можуть бути попередня ліквідація академічної різниці (не більше 30 кредитів ЄКТС), включення до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти певних обов'язкових дисциплін та/або певного обсягу вибіркових дисциплін освітньо-наукової програми, проходження певних форм та/або етапів атестації здобувачів вищої освіти.

Порядок перезарахування результатів навчання (кредитів, дисциплін) та поновлення до складу здобувачів вищої освіти визначається в Положенні про організацію освітнього процесу в Національному науковому центрі «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського».

3.6 При поновленні здобувачів вищої освіти на іншу спеціальність, а також при поновленні з іноземного закладу вищої освіти незалежно від спеціальності обов'язковим є виконання вимог до вступників (вступних випробувань), визначеними відповідною цій освітньо-науковій програмі конкурсною пропозицією в рік набору на неї або в один із наступних років не пізніше подання особою заяви про поновлення.

Під виконанням вимог до вступників (вступних випробувань) розуміється наявність відповідного набору мінімального значення кількості балів із вступних випробувань (конкурсного балу), проходження співбесіди тощо.

3.7 Поновлені до складу здобувачів вищої освіти особи мають право на зарахування (переведення) на вакантне місце державного замовлення у порядку, встановленому Інститутом.

Переведення здобувачів вищої освіти на місця державного замовлення здійснюється за погодженням з Радою молодих вчених Інституту.

3.8 Поновлення на навчання здобувачів вищої освіти відбувається за рішення груп забезпечення спеціальностей, вченої ради, погодження Радою молодих вчених та первинної профспілкової організації (осіб, які є членами профспілки) та затверджується наказом директора Інституту.

4. Переведення здобувачів вищої освіти

4.1 Здобувачі вищої освіти можуть бути переведені з:
одного закладу освіти України до іншого закладу освіти України;
однієї спеціальності (освітньо-наукової, наукової програми) на іншу;
однієї форми здобуття освіти на іншу;
одного джерела фінансування на інше.

4.2 Переведення здобувачів вищої освіти, які навчаються за очною формою здобуття освіти, здійснюється, як правило, під час канікул.

4.3 Переведення здійснюється на спеціальності (освітньо-наукові,

наукові програми) того самого рівня, а також на такий самий або нижчий курс (рік навчання).

4.4. Переведення здобувачів вищої освіти здійснюється в межах ліцензованого обсягу Інституту.

4.5 Переведення здобувачів вищої освіти з одного закладу освіти до іншого закладу освіти здійснюється за погодженням керівників обох закладів освіти.

Здобувач вищої освіти, який бажає перевестись до іншого закладу освіти, подає на ім'я директора Інституту заяву про переведення і, одержавши його письмову згоду, звертається з цією заявою до керівника того закладу освіти, до якого він бажає перевестись, та додає копію документа, що містить інформацію про здобуті результати навчання.

Здобувачі вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних та/ або юридичних осіб, можуть бути переведені за згодою особи, яка замовляє платну освітню послугу.

Заяву про переведення має бути розглянуто у закладі освіти протягом двох тижнів і заявникові повідомлено умови переведення на навчання або причину відмови.

У разі позитивного висновку за результатами розгляду заяви і виконання умов переведення керівник закладу освіти, до якого переводиться здобувач вищої освіти, видає наказ, згідно з яким здобувач допускається до занять, а до закладу освіти (науково установи), в якому він навчався раніше, направляє запит щодо одержання/передачі його особової справи.

4.6 Умовою переведення можуть бути попередня ліквідація академічної різниці (не більше 30 кредитів ЄКТС), включення до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти певних обов'язкових дисциплін та/ або певного обсягу вибіркових дисциплін освітньо-наукової програми, проходження певних форм та/ або етапів атестації здобувачів вищої освіти.

Порядок перезарахування результатів навчання (кредитів, дисциплін) визначається в Положенні про організацію освітнього процесу в Національному науковому центрі «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського».

4.7 При переведенні здобувачів вищої освіти на іншу спеціальність, що проваджується в Інституті або іншого закладу вищої освіти обов'язковим є виконання вимог до вступників (вступних випробувань), визначеними відповідною цій освітньо-науковій програмі конкурсною пропозицією в рік набору на неї або в один із наступних років не пізніше подання особою заяви про переведення.

Під виконанням вимог до вступників (вступних випробувань) розуміється наявність відповідного набору мінімального значення кількості балів із вступних випробувань (конкурсного балу), проходження співбесіди тощо.

4.8 Керівник закладу освіти, в якому здобувач вищої освіти навчався раніше, отримавши запит, видає в тижневий термін наказ про відрахування здобувача вищої освіти у зв'язку з його переведенням, впродовж десяти робочих днів надсилає особову справу та вносить відповідну інформацію до Єдиної

державної електронної бази з питань освіти.

За переведення здобувача вищої освіти до Інституту, директор, після одержання особової справи, видає наказ про його зарахування та відповідальна особа вносить відповідну інформацію до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

4.9 Здобувач вищої освіти, який переводиться до закладу освіти, має право на зарахування (переведення) на конкурсних засадах на вакантне місце державного замовлення в порядку, встановленому Інститутом.

4.10 Переведення на навчання здобувачів вищої освіти відбувається за рішення груп забезпечення спеціальностей, вченої ради, погодження Радою молодих вчених та первинної профспілкової організації (осіб, які є членами профспілки) та затверджується наказом директора Інституту.

У разі відмови в акредитації освітньої програми, яка раніше не отримувала акредитацію, або у разі закінчення дії сертифікату (рішення) про акредитацію освітньої програми та неотримання нового рішення про акредитацію освітньої програми, здобувачі вищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, мають право на переведення до іншого закладу освіти, в якому відповідна освітня програма акредитована, для завершення навчання за кошти державного (місцевого) бюджету у порядку, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 року № 927.

5. Переривання навчання здобувачів вищої освіти та надання їм академічної відпустки

5.1 Здобувачам вищої освіти, які перервали навчання, надається академічна відпустка. Особи, яким надано академічну відпустку, не відраховуються з числа здобувачів вищої освіти та зберігають окремі права здобувача вищої освіти відповідно до законодавства та Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Національному науковому центрі «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського».

5.2 Здобувачам вищої освіти можуть надаватися академічні відпустки з таких підстав:

академічна відпустка за станом здоров'я – перерва у навчанні, право на яку здобувач вищої освіти отримує у разі зниження працездатності внаслідок порушень функцій організму, які зумовлені гострими захворюваннями, що потребують тривалого відновлювального лікування, загостреннями хронічних захворювань або частими захворюваннями (понад один місяць впродовж півріччя), анатомічними дефектами, що не дають змоги провести відновлювальне лікування під час навчання;

академічна відпустка у зв'язку з участю в програмах академічної мобільності – перерва у навчанні, що надається учаснику академічної мобільності відповідно до Положення про реалізацію права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від

12 серпня 2015 року № 579, якщо навчання чи стажування в освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав) унеможливилює виконання індивідуального навчального плану (індивідуального плану наукової роботи);

академічна відпустка у зв'язку з військовою службою – перерва у навчанні, право на яку здобувач вищої освіти отримує у зв'язку із призовом на військову службу в разі мобілізації у воєнний час, призову на строкову військову службу, вступу на військову службу за призовом осіб офіцерського складу, вступу на військову службу за контрактом відповідно до законодавства;

академічна відпустка у зв'язку з довгостроковим службовим відрядженням здобувача, який поєднує навчання з роботою;

академічна відпустка на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в аспірантурі або докторантурі, – перерва у навчанні, яка може надаватись аспіранту бо докторанту, який захистився до закінчення строку підготовки в аспірантурі або докторантурі відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами);

академічна відпустка за сімейними та іншими особистими обставинами – перерва у навчанні, процедуру надання якої визначає заклад вищої освіти та яка надається здобувачу вищої освіти на підставі його мотивованої заяви;

відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами, відпустка по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а у разі, коли дитина хворіє та потребує домашнього догляду, – до досягнення дитиною шестирічного віку, що надаються відповідно до закону.

академічна відпустка у разі відсутності відомостей про місцезнаходження аспіранта на термін його відсутності та до з'ясування обставин. За таких причин академічна відпустка може надаватись без заяви здобувача за рішенням груп забезпечення спеціальностей та/або вченої ради.

5.3 Академічна відпустка за станом здоров'я надається здобувачу вищої освіти на підставі висновку лікарсько-консультативної комісії (далі – ЛКК) закладу охорони здоров'я (далі – ЗОЗ), який провадить медичне обслуговування здобувача вищої освіти (на первинному, вторинному або третинному рівні надання допомоги) або співпрацює з надавачем первинної медичної допомоги (далі – ПМД), який здійснює медичне обслуговування здобувача вищої освіти. Академічна відпустка здобувачам вищої освіти з числа іноземців може надаватись на підставі легалізованої медичної довідки, отриманої в іноземній державі, яка подається до закладу освіти разом з нотаріально засвідченим перекладом українською мовою.

Якщо хворий здобувач вищої освіти через свій стан і віддаленість від ЗОЗ, який провадить медичне обслуговування здобувачів вищої освіти, не має змоги туди звернутися, він може звернутися за медичною допомогою до територіального ЗОЗ і після закінчення лікування отримати виписку з історії хвороби для подання її до ЛКК ЗОЗ, який провадить медичне обслуговування здобувачів вищої освіти.

5.4 Для прийняття лікарями експертного рішення та надання висновку до ЛКК подаються запит із закладу освіти, детальна виписка з історії хвороби від ЗОЗ або надавача ПМД, де здійснюється медичне обслуговування здобувача вищої освіти, і проводиться його повне медичне обстеження. Під час експертного вирішення питання про необхідність надання академічної відпустки за станом здоров'я враховуються: строки тимчасової втрати працездатності (більше одного місяця впродовж півріччя); специфіка освітнього процесу; можливість погіршення здоров'я (перехід гострого захворювання в хронічне, настання інвалідності), якщо здобувач вищої освіти продовжуватиме навчання.

5.5 Для вирішення питання про поновлення на навчання здобувача вищої освіти, у якого завершується термін академічної відпустки за станом здоров'я, здобувач вищої освіти повинен пройти комплексне медичне обстеження у надавача ПМД, де здійснюється медичне обслуговування здобувача вищої освіти та, у випадку спостереження за пацієнтом під час академічної відпустки в іншому ЗОЗ, подати зазначеному надавачу ПМД довідку про стан здоров'я із ЗОЗ, який спостерігав за хворим під час академічної відпустки. На підставі цього здобувачу вищої освіти видається висновок ЛКК для подання його до закладу вищої освіти.

5.6 Надання академічної відпустки надається за рішення груп забезпечення спеціальностей, вченої ради, оформлюється наказом директора Інституту із зазначенням підстави для надання академічної відпустки та її термінів.

5.7 Допуск до навчання здобувачів вищої освіти, у яких завершився термін академічної відпустки, здійснюється наказом директора Інституту на підставі заяви здобувача. У разі академічної відпустки за станом здоров'я до заяви додається висновок ЛКК.

Здобувачі вищої освіти, які до завершення терміну академічної відпустки не подали документи для допуску до навчання або документи для продовження терміну академічної відпустки, відраховуються із Інституту.

5.8 Усі суперечливі питання з приводу надання академічної відпустки розглядає адміністрація Інституту за участю Ради молодих вчених Інституту.

6. Прикінцеві положення

6.1 Інститут може запроваджувати процедуру визнання результатів навчання, набутих шляхом неформальної та інформальної освіти згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті при підготовці здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Національному науковому центрі «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського».

Визнання результатів навчання, набутих шляхом неформальної та інформальної освіти, може проводитись для здобувачів вищої освіти, зокрема у разі переведення, а також при поновленні до складу здобувачів вищої освіти.

Не здійснюється визнання результатів навчання, набутих шляхом неформальної та інформальної освіти до початку навчання на третьому освітньо-науковому рівні.

6.2 Відрахованому здобувачу вищої освіти, який не завершив навчання за відповідною освітньо-науковою програмою, видається академічна довідка, зразок якої затверджений наказом Міністерства освіти і науки України.

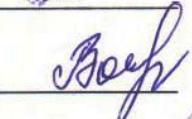
6.3 До академічної довідки не вноситься інформація про освітні компоненти, з яких здобувач вищої освіти отримав незадовільні оцінки. Здобувачам вищої освіти, які відраховані з першого курсу (року навчання) і не склали екзаменів і заліків, видають академічну довідку із записом, що здобувач заліків та екзаменів не складав.

6.4 Це Положення діє до затвердження МОН України типового положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки.

Розроблено:

Завідувач відділу організації та координації наукових робіт і підготовки кадрів вищої кваліфікації, к.с.-г.н., с.н.с.
Завідувач аспірантури, д.с.-г.н., с.н.с.

 Г. МОМОТ

 Л. ВОРОТИНЦЕВА

Погоджено:

В.о. директора ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського», д.с.-г.н, акад. НААН
Заступник директора з наукової роботи ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського», д.б.н., с.н.с.

 С. БАЛЮК

 М. МІРОШНИЧЕНКО

Головний фахівець з правового забезпечення

 Д. ЧЕРНИХ